

PROJEKT EDUKACYJNY

„KSIĄŻKA – MÓJ PRZYJACIEL”

W GIMNAZJUM IM. JANA PAWŁA II W KŁOBUCKU

Projekt edukacyjny „Książka – mój przyjaciel” był realizowany w okresie od 13.02 do 28.03.2012 r. Przystąpiło do niego 18 uczniów. Wszyscy ukończyli pracę w terminie.

Prezentację wyników obserwowali: Iwona Krysiak – zastępca dyrektora szkoły; Monika Wypych – dyrektor Biblioteki Publicznej Gminy Kłobuck im. Jana Długosza w Kłobucku; Kazimiera Pietrzak – kierownik kłobuckiej filii Publicznej Biblioteki Pedagogicznej Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie; Sylwia Galle – nauczyciel informatyki, opiekun projektu; Ksymena Żurawska – koordynator projektu.

Głównym celem projektu było określenie, jaką wartością jest książka w życiu młodzieży, a przede wszystkim rozwijanie świadomości czytelniczej uczniów gimnazjum. Został on w pełni zrealizowany.

Towarzyszące mu cele szczegółowe:

- nabywanie umiejętności świadomego promowania książki przez gimnazjalistów,
- rozwijanie umiejętności samodzielnego myślenia i wyszukiwania niezbędnych informacji i materiałów,
- kształcenie umiejętności polonistycznych w celu tworzenia poprawnych form wypowiedzi,
- zainteresowanie uczniów czytelnictwem,
- rozwijanie zainteresowań literackich uczniów,
- wprowadzenie gimnazjalistów do aktywnego uczestnictwa w kulturze,
- rozbudzanie ciekawości poznawczej,
- rozwijanie myślenia twórczego poprzez zastosowanie dramy,
- zachęcenie do samodzielnego tworzenia tekstu,
- rozbudzanie twórczego myślenia, aktywności i samooceny,
- rozwijanie umiejętności edytorskich,
- budzenie poczucia odpowiedzialności i satysfakcji z wykonanej pracy,
- konstruktywne spędzanie wolnego czasu – również zostały osiągnięte.

W czasie trwania projektu uczniowie wykonywali następujące zadania:

- opracowanie dramy do hasła „Książka”,
- napisanie jednego rozdziału książki pod tytułem „Z życia gimnazjalisty” oraz zapis komputerowy tekstu,
- stworzenie reklamy ulubionej książki,
- przedstawienie historii druku i książki – prezentacja multimedialna oraz referat,
- przeprowadzenie plebiscytu na najpopularniejszą książkę młodzieżową, ułożenie listy najpopularniejszych książek.

Gimnazjaliści pracowali w parach lub małych grupach (złożonych z 3, 4 i 5 osób). Wybierali spośród siebie lidera. Spotykali się po to, by realizować kolejne zadania. Wyniki pracy konsultowali systematycznie z opiekunami: Beatą Kin, Ewą Żogałą, Anną Neczajewską-Kozińską, Anetą Kukułą, Sylwią Galle, Joanną Rosicką-Polewką oraz koordynatorem projektu – Ksymeną Żurawską.

Gimnazjaliści w kartach samooceny podkreślali m.in., że w pracach nad projektem uczestniczyli wytrwale i systematycznie (94,4%), mieli pomysły, które przyczyniły się do postępów pracy zespołu (88,8%), nie mieli większych trudności w wykonywaniu przyjętych na siebie zadań (88,8%), unikali tworzenia sytuacji konfliktowych w grupie (100%), uczestniczyli we wszystkich wyznaczonych spotkaniach zespołu (88,8%), są zadowoleni ze swojej pracy w zespole (94,4%).

Uczniowie wyszukiwali potrzebne informacje w książkach: B. Bienkowska, H. Chamerska, „Zarys dziejów książki”, Warszawa 1987; M. Łobocki, „Metody i techniki badań pedagogicznych”, Kraków 2000; Z. A. Kłakówna, I. Steczko, K. Wiatr, „Sztuka pisanie”, Kraków 2003 oraz korzystali ze stron internetowych: www.wikipedia.org; www.zapytaj.pl www.mojeksiazki.republika.pl/historia.html.

Poprzez pracę nad zadaniami projektowymi opanowali następujące umiejętności: współpracy w grupie, prezentacji siebie, systematyczności, cierpliwości, wytrwałości oraz podejmowania decyzji. Warto podkreślić jest także to, że gimnazjaliści nabyli umiejętność świadomego promowania książki oraz uważają, że w przyszłości będą tworzyli samodzielne prace literackie. Ponadto mieli okazję poczuć się pisarzami.

W wyniku ukończenia zadań projektowych młodzi aktorzy zaprezentowali dwie scenki dramatyczne. W pierwszej akcja rozgrywa się w rodzinie, która w święta Bożego Narodzenia wybiera się do babci. Wyeksponowana została Biblia jako książka, która łączy pokolenia. W scenie drugiej najważniejsze miejsce zajmuje „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza – lektura, którą uczniowie omawiają na lekcji języka polskiego. Gra aktorska występujących podobała się publiczności.

Powstały także reklamy ulubionych książek gimnazjalistów: „Tego obcego” I. Jurgielewiczowej”, „Harrego Pottera” J. K. Rowling”, „Krokodyla z kraju Karoliny” J. Chmielewskiej oraz dwie prezentacje multimedialne i referat pt.: „Historia książki, druku”.

Podczas prezentacji multimedialnych oglądający szczegółowo zostali zapoznani z historią druku i książki. Na uwagę zasługuje także właściwe wykonanie, czyli czytelność (odpowiedni dobór tła do pozostałych elementów), zastosowanie różnorodnych technik multimedialnych (animacje, przejścia slajdów, ścieżka dźwiękowa samodzielnie nagrana) oraz estetyka wykonania, oryginalność.

W wyniku przeprowadzenia plebiscytu na najpopularniejszą książkę młodzieżową ułożona została lista najpopularniejszych książek. Na pierwszym miejscu znalazł się „Harry Potter” J. K. Rowling. Kolejne miejsca zajęły następujące pozycje: „Zmierzch” S. Meyer, „Władca Pierścieni” J. R. R. Tolkiena, „Romeo i Julia” W. Szekspira, „Ten obcy” I. Jurgielewiczowej; inne pozycje, m.in. – „Hobbit” J. R. R. Tolkiena czy – „Pamiętniki wampirów” L. J. Smith.

Pragnę zwrócić uwagę Czytelnika na wybrane fragmenty książki „Z życia gimnazjalisty”. Cztery grupy uczniów tworzyły samodzielnie opowiadania.

Grupa pierwsza (opiekun merytoryczny – Ewa Żogała, twórcy: Julia Desperak, Wojciech Faszczeński, klasa pierwsza) napisała opowieść w formie kartek z pamiętnika o wzajemnym zauroczeniu pomiędzy chłopcem i dziewczyną. Uczniowie przedstawili rodzącą się znajomość, patrząc raz oczami chłopca, raz oczami jego koleżanki. Młodzi twórcy bardzo dobrze wyeksponowali sferę emocjonalną obu postaci.

Oto fragmenty tekstu:

„Na początku rozmowa szła mi całkiem nieźle, ale kiedy dołączył do nas nowy kolega, odebrało mi mowę. Był to wysoki, dobrze zbudowany brunet z brązowymi, ciepłymi oczami i pełnymi ustami. Miał lekką opaleniznę, która w świetle zachodzącego słońca dodawała mu uroku. Przedstawił mi się, podając rękę. Miał na imię Daniel, widziałam go w szkole kilka razy, ale nie było okazji ani powodu bym poznała się z nim bliżej”.

* * *

„Gdy do niej podszedłem, dopiero wtedy zobaczyłem, jaka jest cudna. Miała lekko falowane blond włosy, niebieskie oczy i była średniego wzrostu, tak trochę niższa ode mnie (...) Potem zorientowałem się, że zawsze ją widywałem w szkole, ale jakoś szczególnie nie przykuła mojej uwagi.”

Grupa druga (opiekun merytoryczny – Anna Neczajewska-Kozińska, autorki: Agnieszka Gotszling, Wiktoria Jeż, klasa pierwsza) stworzyła opowiadanie pod tytułem „Pojedynek”. W realiach życia szkolnego doszło do starcia dwóch mocnych osobowości – dwóch koleżanek. Jedyne ratunkiem na rozwiązanie spornych spraw stał się pojedynek, czyli mecz w koszykówkę.

Oto fragment omawianego tekstu:

„Po zakończeniu zajęć zniechęcona koleżanka podeszła do mnie, by wyzwać mnie na pojedynek, który przybrał postać meczu w koszykówkę. Nie mogłam odmówić. Drużyny miały się ze sobą zmierzyć wieczorem w szkolnej hali. Grupa moich przyjaciół rosła w siłę. Kinga też nie próżnowała. Przekupiła wysportowane uczennice, nawet kapitankę drużyny zapaśniczej. Nasze szanse były niewielkie, jednak nie mieliśmy zamiaru się poddać. Ćwiczyliśmy, opracowywaliśmy strategię”.

Grupa trzecia (opiekun merytoryczny – Beata Kin, autorki: Dominika Kopica, Natalia Pyzik, Patrycja Pyzik, Ewa Szymczyńska, klasa pierwsza) stworzyła opowiadanie z dialogiem pod tytułem „Coś niewiarygodnego”.

W centrum zainteresowania młodych pisarek znalazł się problem anoreksji. Michalina docenia to, że rodzina jest dla niej wsparciem. W zwalczaniu choroby pomaga jej też przyjaciółka – Amelia. Symboliczna staje się scena zjedzenia przez Michalinę czekoladowych babeczek w cukierni. Gimnazjalistki trafnie odmalowały portrety psychologiczne obu bohaterek.

Fragment tekstu:

„– Nie zmieniaj tematu! Co ty sobie myślisz? Dobrze wiesz, że nie tylko tobie jest ciężko, a każdy biega wokół ciebie na paluszkach! Dziewczyno, ty przynajmniej masz dwoje rodziców przy sobie! (...) – Amelia wykrzyczała wszystkie żale przyjaciółce.

Michalina zawstydzona zabrała filiżankę z kawą i talerzyk z babeczkami z tacy kelnera, który od kilku sekund domagał się uwagi. Dziewczyna odgryzała małe kawałeczki, aby tylko nie patrzeć na pełne żalu oczy przyjaciółki. Wszystko popijała parującą ciecżą, rozmyślając o swoim problemie”.

Grupa czwarta (opiekun merytoryczny Ksymena Żurawska, autorzy: Angelika Chyra, Sylwia Czyż, Paweł Tobolski, klasa druga) napisała opowiadanie w formie kartek z pamiętnika pod tytułem „Wicher zmian”. Młodzi twórcy pozwolili swojej bohaterce przeżyć niecodzienne spotkanie z Martyną Wojciechowską. Doszło do niego dzięki temu, że bohaterka opowiadania zajęła pierwsze miejsce w konkursie „I Ty możesz sfotografować lwa”, który odbył się pod patronatem znanej podróżniczki.

Fragment tekstu:

„Nagle usłyszałyśmy z Sylwią nasze nazwiska. Wszyscy zaczęli wskazywać nas, wyszłyśmy na środek. I w tym momencie weszła Martyna Wojciechowska! Wszyscy oniemieli ze zdziwienia. Przetarłam oczy, bo nie mogłam w to uwierzyć. Martyna podeszła do nas i zaczęła nam gratulować zajęcia pierwszych miejsc w konkursie. Pochwaliła nas przed panią dyrektorką i przed całą szkołą. Nagrodą było stypendium oraz dwutygodniowa wycieczka do Kenii”.

Podkreślić należy to, że młodzi twórcy w sposób bardzo trafny odmalowywali portrety psychologiczne swoich bohaterów. Posługiwali się pięknym językiem literackim. Dla oddania właściwego kolorytu stosowali także określenia młodzieżowe. Opowiadania mają ciekawe fabuły, są interesujące dla czytelnika. Kompozycja jest przemyślana i ciekawa. Kolejne rozdziały książki „Z życia gimnazjalisty” zostały wydane drukiem.

Sprawą nadrzędną jest to, że uczniowie samodzielnie opracowywali kolejne zagadnienia. Uczyli się także systematyczności w pracy. Projekt badawczy „Książka – mój przyjaciel” rozszerzył zakres ich zainteresowań związanych z książką i czytelnictwem. Największym jego atutem było wzbudzenie zainteresowania uczniów. Podkreślali oni w czasie dyskusji oraz zaznaczali w kartach samooceny i sprawozdaniach z realizacji projektu, że dzięki uczestniczeniu w nim nabyli wiele cennych umiejętności. Wszystkie materiały, które uczniowie opracowali podczas projektu wzbogaciły zasoby szkolnej biblioteki. Ewaluacja projektu nastąpiła poprzez wywiady z uczniami dotyczące oceny trudności poszczególnych zadań projektowych. Odbywała się ona ponadto poprzez obserwacje stopnia zaangażowania gimnazjalistów i ich emocjonalnego nastawienia do wykonywanych zadań. W jej ramach analizowałam także karty samooceny i oceny koleżeńskiej uczniów oraz sprawozdania z realizacji projektu. W ewaluacji uwzględniłam również spostrzeżenia opiekunów, które zostały wyłonione w czasie dyskusji.

Ksymena Żurawska